

ಮಲವ ತೊಳೆಯಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಮನವ

- 1. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 446.
- 2. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 3, Samaja Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 153.
- 3. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 5, Loka Neeti, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 61.
- 4. Ref.:** Samagra Dasa Sahitya, Samputa 3.2 published by Kannada & Culture Dept, Govt of Karnataka, Bengaluru, page No. 198.
- 5. Note:** Lyrics given without highlights are as per Ref. 1. The wordings in Ref. 2 are same as in Ref. 1. The wordings in Ref. 3 & Ref. 4 are matching eaching other but are different from Ref. 1. Hence, they are given separately in **green highlights**.
- 6. Note:** Singer has followed lyrics as in Ref. 1.

ರಾಗ: ಕಾವಿ

ತಾಳ: ಏಕ

ಮಲವ ತೊಳೆಯಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಮನವ ತೊಳೆಯಬಲ್ಲರೆ || ಪ ||
ಹಲವು ತೀರ್ಥಂಗಳಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹಲುಬಿದರೆ ಫಲವೇನು || ಅಪ ||

ಭೋಗ ವಿಷಯ ಫಲವನುಂಡು ರಾಗ ಲೋಭದಿಂದ ಮತ್ತೆ-
ನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತಿರೆ ಅವನ ಭಾಗ್ಯವಂತನೆಂಬರೆ
ಯೋಗಿಯಂತೆ ಜನರು ಮೆಚ್ಚೋ ಹಾಗೆ ಹೋಗಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ
ಕಾಗೆಯಂತೆ ಮುಳುಗಿ ಮಾಘಸ್ನಾನ ಫಲವು ಬಾಹೋದೆ || 1 ||

ಪರರ ಕೇಡ ಬಯಸಿ ಗುರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತ
ಪರಮಸೌಖ್ಯವೆಂದು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಯಸುತ್ತ
ಪರಮನಿಷ್ಠ ಮೌನಿಯಂತೆ ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಡಂಭ ತೋರಿ
ಹರಿವ ನೀರಿನ ತೀರದಿ ಕುಳಿತರೇನು ಬಕಧ್ಯಾನದಿ || 2 ||

ಕಾಸು ವೀಸಕಾಗಿ ಹರಿಯ ದಾಸನೆಂದು ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ
ದೇಶ ದೇಶಗಳಲಿ ತೋಳಲಿ ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಪೋಗಲು
ಆಸೆಪಾಶ ಬಿಡದೆ ಮನಸ ಹೇಸಿ ವಿಷಯ ಬಯಸುವಂಥ
ವೇಷಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಾಶೀ ಯಾತ್ರೆ ಫಲವು ಬಾಹೊದೆ || 3 ||

ತಂದೆ ತಾಯಿ ತಿರಿದು ತಿನಲು ಒಂದು ದಿನ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ
ಮಂದಗಮನರೊಡನೆ ಆನಂದದಿಂದಲಿರುವರು
ತಂದೆ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ನೂರು ಮಂದಿ ವಿಪ್ರರಿಗುಣಿಸಿ, ತಮ್ಮ
ತಂದೆ ತೃಪ್ತನಾದನೆಂಬರು ಮಂದಮತಿಯ ಜನಗಳು || 4 ||

ಏನು ಓದಲೇನು ಫಲ, ಏನು ಕೇಳಲೇನು ಫಲ,
ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಅಚ್ಯುತನ ಧ್ಯಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ
ಮೌನ ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆ ಏಕೆ ಹೀನ ಚಿತ್ತನಾದ ಮೇಲೆ
ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನು ಮೆಚ್ಚುವನೆ ಮರುಳೆ || 5 ||

Note: Below mentioned lyrics in green highlights are as per Ref. 3. These are slightly different.

ರಾಗ: ಶಂಕರಾಭರಣ

ತಾಳ: ಏಕ

ಮಲವು ತೋಳೆಯಬಲ್ಲದೆ ಮನವ ತೋಳೆಯದನಕ || ಪ ||
ಹಲುವು ನೀರಿನೊಳಗೆ ಪೊಕ್ಕು ಹಲುಬಿದರಿನ್ನೇನು ಫಲ? || ಅಪ ||

ಬೋಗಫಲವನುಂಡು ವಿಷಯ ಭೋಗದಿಂದ ಮತ್ತರಾಗಿ
ಭೋಗಬೇಡಿ ಜನರು ಜೀವಕಾಗಿ ಮುನಿವರು
ಯೋಗಿಯಂತೆ ಜನರ ಮೆಚ್ಚುಗಾಗಿ ಹೋಗಿ ಉದಯದಲ್ಲಿ
ಕಾಗೆಯಂತೆ ಮುಳುಗಿದರೆ ಅಮೋಘ ಫಲವು ಬಾಹೊದೆ? || 1 ||

ಪರರ ಕೇಡ ಬಯಸಿ ಗುರು - ಹಿರಿಯರನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ
ಪರಮ ಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಆಳುತ
ಪರಮ ಯೋಗ ನಿಷ್ಠೆಯೆಂದು ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಡಂಭ ತೋರಿ
ಹರಿವ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಪರಿಯು ಬಕ ಧ್ಯಾನದಂಥ || 2 ||

ತಂದೆ - ತಾಯಿ ತಿರುತಿನ್ನಲು ಒಂದು ದಿವಸ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ
ಮಂದಗಮನೆಯರೊಡನೆ ಆನಂದದಿಂದ ನಲಿಯುತ್ತ
ತಂದೆಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ನೂರು ಮಂದಿಗುಣಿಸಿ ಹರುಷದಿಂದ ತಂದೆ
ತ್ಯಪ್ತನಾದನೆಂಬ ಮಂದಮತಿಯ ಜನರುಗಳ || 3 ||

ಕಾಸ ವೀಸಕ್ಕಾಗಿ ಹರಿಯ ದಾಸನೆಂದು ತಿರುಗಿ ತಿರುಗಿ
ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕಿಳಿದು ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಲು
ಆಶಾಪಾಶ ಬಿಡದ ಮನದ ಕೂಸಿನಂತೆ ಕಾಡುತಿಪ್ಪ
ವೇಶಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಕಾಶಿಯ ಫಲ ಬಾಹೋದೆ? || 4 ||

ಏನು ಮಾಡಲೇನು ಫಲ, ಏನು ನೋಡಲೇನು ಫಲ
ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಚ್ಯುತನ ಧ್ಯಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ
ಮೌನ ನೇಮ ನಿಷ್ಠೆ ಪರಾಧೀನವೆಂಬುದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು
ದೀನನಾಥ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನಿಲುಕಲೊಲ್ಲದೆ || 5 ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಮನಸ್ಸೇ ಮಾನವನ ಎಲ್ಲ ದೋಷಗಳಿಗೂ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನರಿತ ದಾಸರು ಅದನ್ನು ಹದನುಗೊಳಿಸುವ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ "ಮನವ ತೊಳೆಯದನಕ ಮಲವು
ತೊಳೆಯಬಲ್ಲದೆ?" ಎಂಬ ನೀತಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ೧. ಅಮೋಘ = ಅತಿಶಯ
- ೪. ವೀಸ = ಚಿಕ್ಕ ನಾಣ್ಯ
- ೫. ಪರಾಧೀನ = ಪರಮಾತ್ಮನ ಅಧೀನ

Classification: Keerthane

Ankita: purandara vittala

Location: NA

Category: Jeevanoddhara, Jeevana Darshana, Loka Neeti.

Sub-Category: mana, niru phala, jana, jiva, sattu, yogi, kaage, sukha, hengasu, hennu, bhumi, nadi, baka, Dhyana, tande, tayi, Ananda, santosha, rokka, Krishna, kasha, rajya, jnana,

Pravachana: NA

Explanation: NA